

آیا انسان تمام یا کامل وجود دارد، شناخت او چه فایده ای برای ما دارد؟

انسان تمام یا کامل کیست و ضرورت شناخت او در زندگی ما از کدام نیاز نشأت می‌گیرد؟

در مقالات گذشته پیرامون ضرورت وجود متخصص معصوم برای رسیدن انسان به سعادت فردی صحبت کردیم و گفتیم که ما علاوه بر احتیاج داشتن به برنامه‌ای دقیق و کامل برای طی کردن مسیر انسانیت نیازمند نقشه‌ای برای آشنایی با مشکلات و میانبرهای مسیر و راهنمایی برای طی طریق هستیم. الگو و متخصص معصوم را معرفی کرده و در مورد ضرورت معصوم بودن و ضرورت متخصص بودن این الگو با توجه به هدف خلقت انسان صحبت کردیم. گفتیم که الگوی انسانی ما علاوه بر معصوم و متخصص بودن باید جلوه‌ای کامل از صفات خدا باشد؛ صفاتی که هدف خلقت ما رسیدن به آنها یا به عبارتی به فعلیت رساندن آن‌ها در وجود خودمان است. این الگوی مخصوص و معصوم انسان تمام یا کامل است. انسانی که به بالاترین مراتب رشد انسانی رسیده و توانسته تمامی صفات خالق خود را به فعلیت برساند.

انسان تمام الگوی زیستن ماست، پس همه ما می‌توانیم به مقام انسان تمام برسیم و در مسیر انسانیت کامل شویم. از آن‌جا که انسان تمام یا کامل تنها شاخص تام و کامل انسانیت است، شبیه شدن به او هم را می‌توان به عنوان غایت و هدف انسان معرفی کرد؛ چون شبیه شدن به او با شبیه شدن به خداوند یکی است. با شناختن او و با زیستن در هوای آرامش‌بخش او به این نتیجه می‌رسیم که ارزش حقیقی‌مان این است که از آن جایگاه متعالی سرشار از عشق و آرامش بهره‌مند شویم؛ همان مرتبه‌ای که خالق و سازنده ما برای ما در نظر گرفته.

بدون شناختن انسان تمام چاره‌ای نداریم جز این که عمر گرانبهایه اما یک بارمصرف خود را در نظریات برآمده از مکاتبی صرف کنیم، که فراتر از زمین و لذت‌های آن چیز دیگری را به رسمیت نمی‌شناسند! بدون انسان تمام یا کامل ما شبیه کوه الماسی هستیم که از آن برای ساخت آجر و سیمان استفاده می‌شود! تنها انسان تمام یا کامل است که می‌تواند، حقیقت انسانی ما را از درون ما استخراج کرده و به ما بشناساند.

بنابراین هر کدام از ما برای این که بتوانیم خود حقیقی‌مان را از میان هزارتوی تعاریف نادرست و نابودکننده‌ای که ایسم‌های مختلف از انسان ارائه داده‌اند، پیدا کنیم، به درک و تعریف درستی از خود برسیم و خود را تا شبیه خدای خود شدن بالا بکشیم، به الگوی تام و تمام انسانیت نیازمندیم. ما برای کسب دانش زندگی متعالی و چگونگی به‌کار بستن آن دانش و همچنین رسیدن به مهارت انسان بودن، نیازمند راهنمایی کسی هستیم که تمام وجوه شخصیت ما را بشناسد و در امتحان رسیدن به تعادل انسانی و کسب صفات الهی پیروز شده باشد.

متخصص معصوم یا انسان تمام یا انسان کامل همان کسی است که به‌واسطه برخورداری از علم الهی به تمام ابعاد زمینی و آسمانی وجود ما آگاه است و می‌تواند در هر زمینه‌ای بدون ذره‌ای اشتباه پاسخگوی نیازهای ما باشد، دست‌مان را گرفته، ما را به معشوق حقیقی‌مان برساند و از آرامش، شادی و عشق پایدار برخوردارمان کند.

اما آیا حضور و تأثیرگذاری انسان تمام یا کامل، تنها برای زندگی فردی ما انسان‌هاست؟ و آیا اساساً سعادت‌مندی فرد بدون تعالی و سعادت جامعه امکان‌پذیر است؟

جهان بدون انسان تمام

ما موجوداتی اجتماعی هستیم و در طول تاریخ برای زندگی‌مان جوامع و تمدن‌های گوناگونی را تشکیل داده‌ایم. متأسفانه سهم رهبران الهی در مدیریت این جوامع و پیاده‌سازی آئین و روش الهی در تدبیر امور بسیار ناچیز بوده است. نمونه بارز آن را می‌توان در مدت چهارده قرن که از ظهور اسلام می‌گذرد دید؛ در کل این هزار و چهارصد سال شمسی مجموع سال‌هایی که مدیریت جامعه را انسان کامل در دست داشته است، به بیست سال هم نمی‌رسد!¹ در ادیان پیش از اسلام نیز وضع بهتر از این نیست و هر قومی رهبران الهی خود را یا طرد کرده، یا از آنها سرپیچی نموده در بسیاری از موارد آنها را به قتل

1. ده سال پیامبر اسلام 9 پس از هجرت از مکه و استقرار در مدینه و تشکیل حکومت اسلامی، حدود پنج سال امیرالمؤمنین علی و 7 حدود هفت ماه امام حسن مجتبی 7.¹

رسانده‌اند^۲، و یا در صورت پذیرش آنان پس از سرآمدن عمر پیامبرشان چه سهوی و چه عمدی به رسم و آئین جاهلی خود برگشته و به بی‌راهه رفته‌اند و اصل آموزه‌های الهی را به فراموشی سپرده‌اند^۳.

نتیجه مدیریت جامعه به‌وسیله افراد غیر معصوم آن قدر عیان است که حاجت به بیانش نیست؛ تفسیر به رأی و برداشت‌های سلیقه‌ای و تحریف دین، ایجاد دین‌هراسی و خداترسی جاهلانه و غلط، فراری دادن عموم مردم از دین‌داری، سطحی‌نگری در وجود انسان، ارائه تعریف‌های دست پایین مادی، جنسی و نژادی از انسان و پایین آوردنش در حد موجودی که هیچ ارتباطی با عالم معنا ندارد و همه احساسات و عواطفش را ترشح هورمون‌های شیمیایی مدیریت می‌کند؛ همچنین پدید آمدن مکاتبی که سعادت انسان و جامعه را در همین بازه زندگی تولد تا وفات تعریف کرده و از انسانی که می‌تواند به آسمان، اهل آسمان و زندگی ابدی بیاندیشد، موجودی ساخته که فقط به فکر بهره جنسی، اقتصادی و خور و خواب باشد و بس^۴ همه از نتیجه‌های محرومیت ما از حضور متخصص معصوم در رأس امور اجتماعی است.

انسان کامل، پایان بخش تاریکی‌ها

استثمار ثروت و منابع خدادادی مردم بی‌دفاع به‌وسیله کشورهای زورگو و تقسیم شدن کشورهای جهان به پیشرفته و عقب‌مانده، ثروتمند و فقیر، برخوردار و محروم، ظالم و مظلوم، آقا و بنده و مستکبر و مستضعف نتیجه دور ماندن جوامع بشری از هدایت الهی انسان تمام است. انسان تمام یا کاملی که در همه ادیان الهی و حتی غیر الهی مؤدّه ظهورش داده شده^۵ و برای او مشخصات مشترکی از جمله برقرارکننده عدالت و برادری، صلح و دوستی و مهربانی و عشق در تمام دنیا ذکر کرده‌اند. جامعه جهانی به رهبری انسان تمام یا کامل هرگز شاهد تعصبات و تبعیض‌های نژادی، جنسیتی، قومی، ملی، مذهبی، فقر،

۲. (أَنَّهُمْ كَانُوا يُكْفَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ يُقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ الْحَقِّ)؛ آنان (قوم یهود) به نشانه‌های خدا کفر ورزیده بودند، و پیامبران را بناحق می‌کشتند؛ سوره بقره، آیه 61.

۳. نمونه مشهور آن گوساله‌پرستی قوم حضرت موسی 7 است، آن هم در زمانی که هنوز ایشان زنده بود و تنها چند روزی به میقات پروردگارش رفته بود.

۴. نمونه تعاریفی که در آغازین صفحات همین مقاله آورده شد، مصداقی از همین گمراهی در شناخت انسان است.

۵. برای آگاهی بیشتر در این باره به کتاب بشارت به منجی موعود نوشته علی سرائی مراجعه فرمایید.

گرسنگی، خشک‌سالی، قحطی، جنگ و خونریزی نخواهد بود. انسان تمام یا کامل به‌واسطهٔ برخورداری از علم الهی موجب رشد، پیشرفت و تعالی جامعهٔ جهانی در تمام جنبه‌های اقتصادی، علمی، بهداشتی، رفاهی، سلامتی، امنیت و از همه مهم‌تر آشنا کننده و آشتی دهندهٔ همهٔ انسان‌ها با حقیقت‌شان یعنی خداست.

انسان تمام یا کامل، هدایت گر دلخواه همه

با توجه به موارد ذکر شده، آیا ضرورت حضور انسان کامل برای اصلاح و هدایت جامعهٔ جهانی احساس نمی‌شود؟ چرا و اتفاقاً این احساس ضرورت آرام آرام در گوشه‌گوشهٔ جهان جان گرفته و باعث شده فریاد منجی‌خواهی از جای‌جای دنیا به گوش برسد. انسان تمام یا کامل موعود مشترک تمام ادیان است؛ چون همان طور که گفتیم همهٔ ما از فطرتی مشترک برخورداریم که نامحدود، کمال‌گرا و بی‌نهایت طلب است و به همین دلیل همهٔ ما حتی اگر هیچ وقت نام منجی و انسان تمام را نشنیده باشیم، ضرورت حضور او را حس می‌کنیم. انسان تمام یا کامل عامل ایجاد اتحاد و یکپارچگی بین تمام انسان‌هاست.

از طرف دیگر مسئلهٔ هدایت الهی چیزی نیست که با زور و اجبار انجام شود، بلکه خواست واقعی عموم مردم جهان را می‌طلبد. اساساً تحقق جامعه‌ای از روی اکراه و زور علاوه بر این که از ارزش‌های انسانی الهی خالی است، عمر زیادی هم نخواهد داشت و با برطرف شدن عوامل قدرت آن جامعه از هم فرومی‌پاشد و شاید به‌خاطر همین است که خداوند بارها در قرآن کریم خطاب به پیامبر رحمت (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) می‌فرماید که کار تو فقط ابلاغ است و نسبت به هدایت شدن مردم تکلیفی نداری.⁶

جامعهٔ انسانی که همهٔ قوانین الهی اعم از همدلی، عشق‌ورزی، وفاداری، رعایت حقوق یکدیگر، راستگویی، عدالت، آزادی و دیگر خصلت‌ها و ویژگی‌های انسانی در آن جریان داشته باشد، تنها زمانی اتفاق می‌افتد که در وهلهٔ اول اکثریت مردم به این

6 .سورهٔ شوری، آیهٔ 48 - سورهٔ غاشیه، آیهٔ 22

ارزش‌ها آشنا باشند و سپس، با جان و دل آن را بخواهند و رمز بزرگ تحقق وعده الهی همه ادیان مبنی بر ظهور منجی در آخرالزمان و تشکیل حکومت صلح جهانی همین است.

در این مقاله ضرورت حضور متخصص معصوم یا انسانی که تماماً شبیه خدا باشد و در این شباهت به کمال رسیده باشد را بررسی کرده و گفتیم که ما برای شباهت به خدا نیازمند برقراری ارتباط با وجودی با انسانی هستیم که تجلی دهنده صفات خدا باشد، تا بتوانیم از او به عنوان الگو و نمونه‌ای برای قدم گذاشتن در مسیر انسانیت یاری بگیریم. این مسأله را بررسی کردیم که رشد فردی هر یک از ما در مسیر انسانیت به تنهایی کافی نیست و ما برای رسیدن به کمال خود نیازمند زندگی کردن در جامعه‌ای هستیم که توسط امام یا متخصص معصوم اداره می‌شود و اندکی پیرامون ضرورت حکومت انسان تمام بر جامعه بشری صحبت کردیم، در آینده این مسأله را در درس‌های تمدن‌سازی دقیق‌تر بررسی خواهیم کرد.